

Internkontrollinstruktion

Övergripande beskrivning av hur Kiruna kommun avser att arbeta med intern kontroll

Innehåll	sida
1. Intern styrning och kontroll	2
2. Riskanalys	3
- Övergripande riskanalys	3
- Riskanalys avseende finansiell rapportering	4
3. Kontrollåtgärder	4
4. Uppföljning	5

1 Intern styrning och kontroll

Syftet med reglementet är att säkerställa att styrelse och nämnder har en tillfredställande internkontroll och att följande mål uppnås:

- ◆ ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- ◆ tillförlitlig finansiell rapportering och information
- ◆ efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter

Kommunstyrelsen skall enligt kommunallagen 6:1 leda och samordna förvaltningen av kommunens verksamhet och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt de kommunala bolagen.

Kommunens arbete med risk, intern styrning och kontroll skall vara förankrat i kommunens övergripande styrprocess. Se avsnitt 4.

2 Riskanalys

Nämnder och bolag genomför årligen, integrerat med verksamhetsplaneringsprocessen, två riskanalyser, övergripande riskanalys samt riskanalys avseende den finansiella rapporteringen. De båda riskanalyserna beskrivs nedan.

Övergripande riskanalys

Målet för riskanalysen är att de största riskerna som hotar verksamhetens övergripande måluppfyllelse (strategiska inriktningar) är identifierade och värderade med avseende på sannolikhet att risken inträffar under det kommande året samt dess påverkan på måluppfyllelsen.

Riskanalysen genomförs i en workshop där ledningsgruppen för respektive förvaltning och bolag, med riskdefinitionen "*En framtida händelse som kan påverka verksamhetens måluppfyllelse*" som utgångspunkt, systematiskt identifierar risker i riskkategorierna:

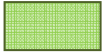

- *Omvärldsrisker*; innebär bl.a. risker för att beslut fattade av regering, riksdag eller andra externa aktörer påverkar verksamhetens funktion. Även andra faktorer som befolknings- utveckling, arbetsmarknads utveckling definieras som omvärldsrisker. En adekvat omvärldsanalys krävs och skall inkludera bedömning av aktuella trender och tendenser ur ett riskperspektiv (t.ex. konkurrens, marknad).
- *Finansiella risker*; utgörs av t.ex. likviditetsrisker, kreditrisker, ränterisker mm.
- *Legala risker*; innebär bl.a. risker för ny lagstiftning, nya förordningar eller föreskrifter. Legala risker kan också innefatta risker att avtal med externa parter inte tillämpas korrekt.
- *IT-baserade risker*; innebär bl.a. risker för beroende av datoriserade system som kräver omfattande säkerhetssystem. Risker inom detta område kan också identifieras i form av att obehöriga tränger in i känsliga system
- *Verksamhetsrisker*; inkluderar kvalitetsfrågor och kan definieras som risken att verksamheten inte uppnår fastställda verksamhetsmål samt att verksamheten

inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. Medarbetarrelaterade risker (som t.ex. beroende av nyckelpersoner eller kompetensbrister) tillhör oftast den kategorin.

- *Redovisningsrisker*; innebär risken att räkenskaperna inte är rättvisande eller tillförlitliga eller att underlag och antaganden är felaktiga. Detta kan leda till att beslut fattas på felaktiga grunder. Redovisningsrisker kan också utgöras av risk för olika typer av oegentligheter.
- *Bristande efterlevnad av regelverk (Compliance)*; risken att verksamheten inte lever upp till lagar och förordningar eller till interna regelverk.
- *Risk för förtroendeskada*; förtroendeskada kan uppkomma genom bristande kontroll av ovanstående riskkategorier eller om avvikelse sker mot verksamhetens eller samhällets värderingar och normer.

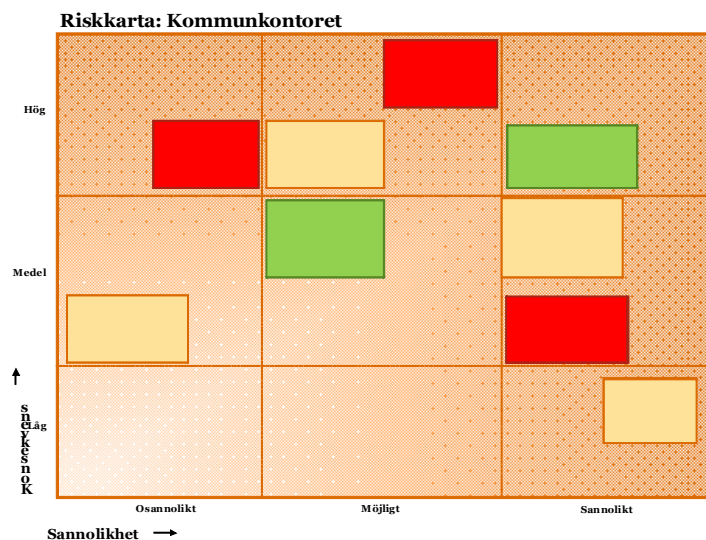
De identifierade riskerna värderas efter dess påverkan på måluppfyllelse och med vilken sannolikhet de inträffar. Hänsyn tas till hur väl riskerna hanteras idag.

Sannolikheten bedöms efter hur sannolikt det är att en den identifierade risken inträffar under det närmaste året. Bedömningsskalan sträcker sig från "osannolikt" till "sannolikt". Verksamhetens befintliga riskhantering bedöms utifrån effektiviteten av de åtgärder som finns implementerade i nuläget för att möta risken. Åtgärdernas effektivitet bedöms kvalitativt av ledningsgruppen enligt följande nivåer:

- Mycket effektiva åtgärder på plats
- Måttligt effektiva åtgärder på plats
- Inga eller knappt effektiva åtgärder på plats

Riskerna dokumenteras i en riskkarta (se nedan) och förklaras mer ingående i det tillhörande riskregistret. Resultatet presenteras som en del i Verksamhetens övergripande verksamhetsplan.

För att identifiera verksamhetens största risker bör samtliga i ledningsgruppen delta i riskanalysen.

Risikanalys avseende finansiell rapportering

Ekonomistaben ansvarar för att det årligen genomförs riskbedömning avseende finansiell rapportering. Syftet är att utifrån posterna i balans- och resultaträkning:

- Bedöma den samlade risken i respektive post utifrån bedömningskriterierna väsentlighet, komplexitet, felhistorik och bedrägeririsk.
- Identifiera de största riskerna
- Identifiera övergripande hantering av riskerna inklusive befintlig dokumentation

3 Kontrollåtgärder

De väsentliga risker som identifieras i den övergripande risikanalysen och i risikanalysen avseende finansiell rapportering skall tas upp i Internkontrollplanen. För samtliga risker i internkontrollplanen skall kontrollåtgärder fastställas och implementeras.

För att säkerställa kontrollernas effektivitet skall systematisk uppföljning av kontrollåtgärdernas effektivitet definieras. Omfattning och frekvens av uppföljningen samt vem som ansvarar för uppföljning av respektive kontrollåtgärd skall fastställas.

För de risker där kontrollåtgärderna inte bedöms som tillräckligt effektiva skall åtgärder vidtas. Åtgärderna syftar till att definiera och implementera effektiva kontrollåtgärder. Kontrollåtgärdernas effektivitet skall följas upp. Ansvarig för genomförande av åtgärderna fastställs samt till vem och hur ofta avrapportering av status skall ske.

Förvaltning XXX

INTERNKONTROLL- OCH ÅTGÄRDSPLAN

Ägare till internkontrollplan: XXX

	RISK		KONTROLLÅTGÄRDER/UPPFÖLJNING			EFFEKTIVITET	ÅTGÄRDER 2012			
	Rubrik	Risk-beskrivning	Befintliga kontroll-åtgärder	Vilka kontrollåtgärder måste finnas för att motverka risken?	Hur följer vi upp effektivitet och efterlevnad av kontrollåtgärder? Hur ofta? Vem är ansvarig?	Nuvarande effektivitet; Hur bra är vi idag? (Effektivitet hos befintliga åtgärder: Hög, medel, låg)	Åtgärder som skall vidtas (innefattar både avsaknad av kontrollåtgärder eller avsaknad av uppföljning)	Ansvarig	Till vem skall avrapportering av status ske?	Status
1.										
2.										
3.										

4 Uppföljning

Den interna styrningen och kontrollen skall systematiskt och regelbundet följas upp och bedömas. Vid bedömningen skall iakttagelser som lämnas vid extern revision och internrevision beaktas. Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen skall löpande rapporteras till kommunstyrelsen.

Uppföljning av den interna styrningen och kontrollen sker genom att riskanalyser genomförs årligen i samband med verksamhetsplaneringsprocessen.

Väsentliga risker, kontrollåtgärder samt uppföljning av kontrollåtgärdernas effektivitet fastställs i Internkontrollplanen.

Internkontrollplanen föredras en gång per år i kommunstyrelsen.

Konstateras allvarliga fel och brister skall detta genast anmälas till nämnd/styrelse. Rapportering skall samtidigt ske till revisorerna.

Nämnd/styrelse ska med Internkontrollplanen som utgångspunkt utvärdera verksamhetens samlade system för intern kontroll.

